KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 17 mei 1994 door de minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende de herstructurering van G.I.M.V., GIMVINDUS, V.M.H., MIJNEN en L.I.M.", heeft op 24 mei 1994 het volgend advies gegeven :

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het voorliggende geval luidt die motivering als volgt :

> "Op 19 januari 1994 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de nieuwe structuren van de openbare Investeringsmaatschappijen GIMV, GIMVINDUS, VMH en LRM. Deze nieuwe structuren voorzien dat de openbare Investeringsmaatschappijen voortaan onafhankelijk van elkaar zullen functioneren.
>
> In afwachting van een decretale basis, voorzien in het voorgelegde decreet, wordt de verzelfstandiging ten voorlopigen titel geregeld via zogenaamde fiduciaire overeenkomsten. Aangezien deze overeenkomsten een precair karakter hebben, dringt een decretale regeling zich met spoed op.
>
> Bovendien voorziet het decreet de oprichting van het zogenaamde "Limburgfonds", dat zal instaan voor de financiering van de economische en sociale reconversie in Limburg. Aangezien een aantal reconversie-initiatieven zich thans louter behelpen met financiële reserves uit het verleden en deze in het najaar uitgeput zullen zijn, dient ook om deze reden het decreet met spoed te worden behandeld".

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het voorliggende ontwerp beoogt in de eerste plaats de herstructurering van de Vlaamse openbare investeringsmaatschappijen Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (hierna "G.I.M.V."), GIMVINDUS, Vlaamse Milieuholding (hierna "V.M.H."), Limburgse Investeringsmaatschappij (hierna "L.I.M."), alsook van de naamloze vennootschap MIJNEN. Het ontwerp strekt er in het bijzonder toe de vier investeringsmaatschappijen rechtstreeks onder het Vlaamse Gewest te brengen en GIMVINDUS, V.M.H. en L.R.M. dus niet langer te laten voortbestaan als dochtervennootschappen van G.I.M.V.

Daarnaast voorziet het ontwerp eveneens in de oprichting van een Limburgfonds waarop, behoudens afwijkende bepalingen in het decreet, de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut in verband met de instellingen van categorie A van toepassing zijn.

Ten slotte voorziet het ontwerp in de oprichting van een Permanente Werkgroep Limburg, een orgaan met een essentieel adviserende bevoegdheid, waaraan de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk gegeven kan worden.

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG.

1. Gelet op de budgettaire implicaties van de ontworpen regeling werd het voorontwerp, overeenkomstig

artikel 6, 2°, van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole (1), voor akkoord voorgelegd aan de Vlaamse minister van Financiën en Begroting.

Uit een brief van die minister - aan de Raad van State overgemaakt op 17 mei 1994 - blijkt dat "het evident (is) dat de budgettaire implicaties van dit voorontwerp nog moeten uitgediept worden". De minister verklaart haar begrotingsakkoord dan ook slechts te kunnen verlenen "voor overmaking van dit voorontwerp voor advies aan de Raad van State, mits de toezegging dat het ontwerp pas aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd, nadat deze implicaties bekend zijn".

Uit de aangehaalde brief moet worden afgeleid dat er, bij gebreke van een volledig inzicht in de budgettaire implicaties, geen begrotingsakkoord is.

Dat de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet heeft gehecht, kan, volgens een vaste rechtspraak van de Raad van State, afdeling wetgeving, het ontbreken van dit akkoord niet goedmaken.

---

(1) Die regeling is krachtens artikel 71, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en de Gewesten.

De Vlaamse regering zou enkel in de plaats kunnen treden van de minister van Financiën en Begroting wanneer zij, met toepassing van artikel 10 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961, gelezen in samenhang met artikel 83, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, in geval van weigering van het begrotingsakkoord, op verzoek van de betrokken minister - in casu de minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen - optreedt als het Comité voor financiën en begroting. In dat geval is evenwel een uitdrukkelijke beslissing in die zin van de regering vereist.

Uit de aan de Raad van State voorgelegde stukken blijkt niet dat van die mogelijkheid gebruik is gemaakt.

Aangezien de afdeling wetgeving van de Raad van State, volgens haar vaste rechtspraak, slechts om advies kan worden gevraagd nadat alle andere voorgeschreven formaliteiten regelmatig vervuld zijn, dient dan ook te worden vastgesteld dat het ontwerp niet in zoverre gereed is dat het kan worden onderzocht.

De Raad van State merkt in dit verband nog op dat het geven van een beperkt begrotingsakkoord, louter met het oog op de voorlegging van een voorontwerp aan de Raad van State, niet voldoende is. Door het in aanmerking nemen van zulk akkoord zou de Raad van State immers een advies uitbrengen over een tekst die nog niet als definitief beschouwd kan worden.

2. Uit het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp blijkt bovendien dat het voorziet in een aantal financiële tegemoetkomingen waarvan er alleszins een is die niet als een loutere bevestiging van een bestaande tegemoetkoming beschouwd kan worden. Het gaat hier om het openen van de mogelijkheid voor GIMVINDUS om zich borg te stellen voor de financiering van projecten voor de bouw of verbouwing van schepen bij in het Vlaamse Gewest gevestigde scheepswerven (artikel 17 van het ontwerp).

Van drie andere financiële tegemoetkomingen kan op zijn minst betwijfeld worden of zij een loutere bevestiging van bestaande tegemoetkomingen vormen. Het gaat hier om de mogelijkheden tot toekenning van de gewestwaarborg ten voordele van de investeringsmaatschappijen of hun gespecialiseerde dochters (artikel 14 van het ontwerp), tot het toestaan van trekkingsrechten aan L.R.M. of het ter beschikking stellen van middelen om kapitaal in te brengen in L.R.M. (artikel 24, 2°, van het ontwerp), en tot het tegemoetkomen in projecten in het kader van de uitvoering van het Toekomstcontract (artikel 24, 4°, van het ontwerp).

Het invoeren van zulke financiële tegemoetkomingen kan worden beschouwd als verkapte "steunmaatregelen" aan ondernemingen, in de zin van artikel 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Artikel 93, lid 3, van hetzelfde Verdrag bepaalt dat de Lid-Staten de Commissie tijdig op de hoogte moeten brengen van elk voornemen om steunmaatregelen als bedoeld in artikel 92, lid 1, van het Verdrag in te voeren of te

wijzigen. De aanmelding moet geschieden, zelfs al meent de Lid-Staat dat deze steun niet indruist tegen de regelen van het Europees Gemeenschapsrecht. Het is immers de Commissie - en niet de Lid-Staat - die hierover zal oordelen (1).

Wat de in het ontwerp geregelde borgstelling ten gunste van scheepswerven betreft (artikel 17, hiervoren genoemd), moet bovendien melding worden gemaakt van de richtlijn 90/684/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschap van 21 december 1990 betreffende de steunverlening aan de scheepsbouw. Volgens artikel 3, lid 1, van die richtlijn zijn alle vormen van steun aan reders of aan derden die als steun voor de scheepsbouw of -verbouwing beschikbaar zijn, aan bijzondere kennisgevingsvoorschriften onderworpen. De bedoelde steun omvat onder meer garanties (artikel 3, lid 2). De steunregeling moet vooraf ter kennis van de Commissie worden gebracht en mag niet zonder goedkeuring van de Commissie ten uitvoer worden gelegd (artikel 11, lid 2) (2).

---

(1) Hof van Justitie, beschikking van 20 september 1983, Commissie / Franse Republiek, zaak 171/83 R, overweging 12.

(2) Zoals de Raad van State in een vroeger advies heeft laten opmerken "staat het buiten discussie dat de krachtens artikel 129 van de Grondwet opgelegde en in artikel 54 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen omschreven bekendmaking van een decreet in het Belgisch Staatsblad, een daad is van tenuitvoerlegging zoals bedoeld in meergenoemd artikel 11.2 van de richtlijn." (zie het advies L. 21.083/1 van 10 oktober 1991 over een voorontwerp van decreet tot instelling van een steunregeling van de scheepsbouw, de koopvaardij en de zeevisserij).

In zoverre het ontwerp regelingen bevat, die beschouwd moeten worden als steunmaatregelen die onder toepassing vallen van artikel 93, lid 3, van het E.G.-Verdrag en van de richtlijn 90/684/EEG, dienen de daarin voorgeschreven procedures gevolgd te worden. Zolang die procedures hun beslag nog niet hebben gekregen, kan niet worden uitgesloten dat opmerkingen die in voorkomend geval door de Commissie worden geformuleerd, tot een wijziging van de ontworpen regeling zullen moeten leiden.

In die mate kan het ontwerp ook om die reden niet worden geacht in zoverre gereed te zijn dat het door de Raad van State, afdeling wetgeving, ten gronde kan worden onderzocht.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heren	: D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
	J. GIJSSELS, A. ALEN,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. R. THIELEMANS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS. S. VANDERHAEGEN.